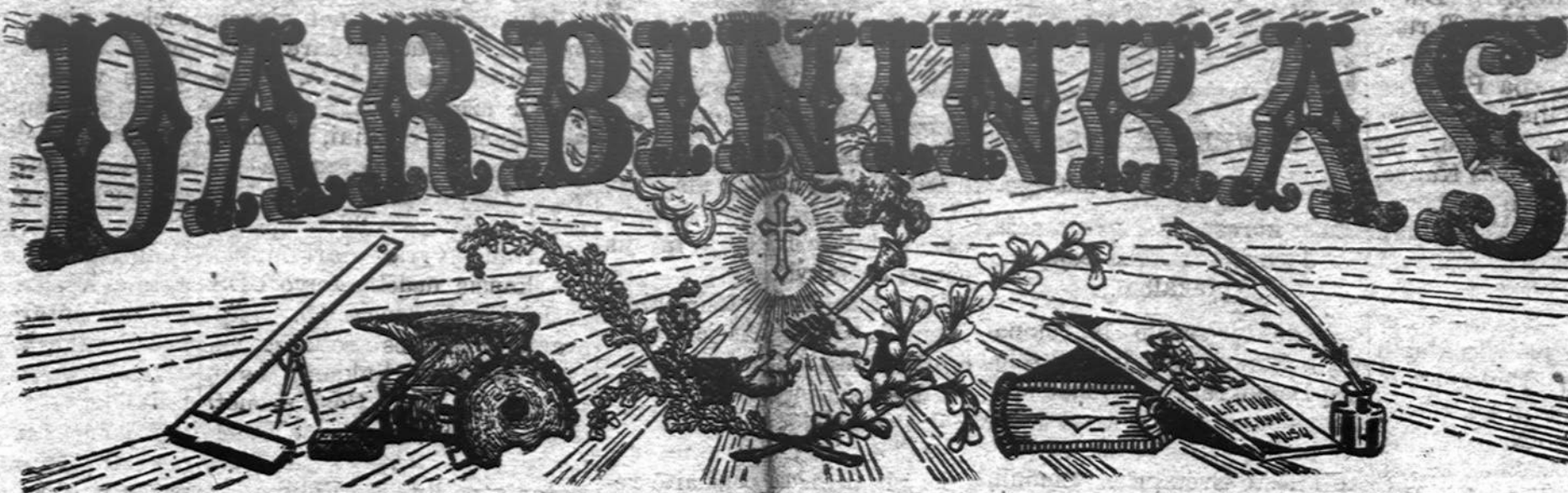

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėti, kad tautos dora buvotų ten, kur tikybiniai principai atmetti.

— Washington.

"DARBININKO" KAINA:

Tris kartus savaitė	\$3.00
Vieną sykį savaitėje	1.50
Bostono apilinkėje	4.00
Užrubežyje metams	4.25
Vienas numeris	5c

VOL. 4 Metai 4 Tel. So. Boston 620. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. So. Boston 620. No. 10 490

"Entered as second-class matter September 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., SAUSIO (JANUARY) 25, 1919.

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

Alijantų pasiūlijimas Rusijai. Nori, kad suvažiuotų susitaikintų.

NAUJAS PLENAS VEIKTI SU RUSIJA.

Talkininkų taikos konferencija sausio 22 užgryrė ir priėmė. Valtijų prez. Wilsono sumanymą apie tai, kaip išspręsti Rusijos klausimą. Šitas sumanymas toks, kad visos Rusijos kariaujančios ir priešgyniančios partijos pakviesti vasario 15 ant Princes salos Marmorinėj jūrėj ir kad ten jos išspręstų savo ginčus. Bet prieš tai visos partijos turi sutikti kariau tarp savęs. Taisi sumanymas pilnybėje yra toks:

Susivienijusių viešpatijų atstovų vieninteliu tikslu jų tarimuose apie Rusijos reikalus yra tas, kad prigriebti rusų tautai, nekliudyti jai ir nemaišyti kokių nors būdų ir jų teisę išspręsti savo klausimą savotišku būdu.

Jie skaito rusų tautą, kaip savo draugę, ne priešininkę ir pagatavi jai prigriebti tokiu būdu, koku ji nori, kad prigriebtume. Jiems yra aišku, kad Rusijos žmonių bėdos ir nelaimės nuolat auga, bėdos ir visokie trūkumai tik aštrės, vis labiau platinsis ir bus vis sunkiau ir sunkiau pagelbėti, jei tvarka nebus sugrąžinta ir jei normalės sąlygos darbo, prekybos ir transportacijos nebus sugrąžintos ir jie galvoja apie būdus prigriebti Rusijai atstatyti tvarką.

Jie pripažįsta rusų tautai absoliutišką teisę tvarkyti savo reikalus be diktavimo arba kokio nurodymo iš lauko. Jie nenori jokiu būdu išnaudoti arba eksploatuoti Rusiją.

Jie visiškai pripažįsta revoliuciją ir jokių būdų, jokiose aplinkybėse negelbės, nei remis pastangų kontroliuoti.

Nėra jų noru nei tikslu prielankauti arba prigriebti kokiai nors iš dabar kariaujančių organizuotų grupių įgyti vadovystę ir viršūninkavimą Rusijoje. Jų vieninteliu ir širdingu tikslu yra daryti tą, kad prigriebti Rusijai išbirsti iš dabartinių bėdų ir atrasti kelią į taiką.

Susivienijusios viešpatijos dabar užsiėmė kilniu ir atsakančiu darbu įsteigti Europoje ir pasaulyje taiką ir jie aiškiai pramato faktą, kad Europa ir pasaulis negali būti taikoje, jei Rusijai nebus taikos. Jie pripažįsta ir daleidžia, kad yra pareiga patarnauti Rusijai gausiai, be samneilės, rūpestingai.

tingai, be murmėjimo taip, kaip jie tarnautų bile kokiam draugui arba talkininkui ir jie pagatavi teikti patarnavimą tokiu būdu, koks labiausiai Rusijai priimtinas.

Tokioje dvasioje ir su tokiu pat tikslu štai ką sumanė: Jie kviečia kiekvieną organizuotą grupę, kuri tik pildo arba bando pildyti politiška autoritetą arba militarę kontrolę bile kur Sibiroj arba rubežiuose Europinės Rusijos taip, kaip jos buvo tik ką prieš karę pasibaigimą, išskiriant Finlandiją, atsiųsti ne daugiau, kaip po 3 atstovus ant Princes salos, Marmorinėj jūrėje, kur juosius sutiks atstovai susivienijusių viešpatijų su ta išlyga, jei kviečiamosios partijos pertrauks karinius veikimus ir kad visos karinės jėgos bile kur pasijusios arba nukreiptos prieš kokią nors tautą arba žemę Europinėj Rusijoj kaip jos buvo prieš karę, arba prieš Finlandiją arba prieš kokią kitą tautą arba žemę, kuriai autonomija yra plenuojama 14-koj punktų, kuriais remsis dabartinės derybos, šiuo tarpu būtų atsuktos ir militarai veikimai sulaukyti.

Tie atstovai yra kviečiami susivienijusių viešpatijų liuosiu ir atviriausiu būdu — tuo tikslu, kad išgauti troškimus visų dalių Rusijos žmonių ir įkūnyti jei bus galima koki nors sutarimą, arba, sutartį, pagal kurią Rusija galėtų išdirbti savotiškus tikslus ir kad galėtų būti užmegsti laimingi bendri ryšiai tarp jos žmonių ir kitų pasaulio tautų.

Prašoma greito atsakymo į tą kvietimą. Kiekvienas palengvinimas atstovų kelionei, ypač per Juodąsias jures, bus talkininkų suteiktas ir yra tikimosi, kad visos partijos, apie kurias kalba eina, darys palengvinimus savo keliu. Atstovų bus laukiama nuskirtoj vietoj vas. 15, 1919.

Pasiūlijimas bus pasiūstas šį vakarą visoms užinteresuotoms tautoms.

Sutrankoje tas talkininkų pakvietimas reiškia tą, kad Rusijos besiprovojančios, kariaujančios, besivaidijančios partijos suėitų ant neutralės žemės ir pasikalbėtų ar ne laikas jiems mesti ginčus, rietenas ir sustoti kraują lieti.

Jei atsakys vykti konferencijon, tai bus aišku, kad dar nepakankamai riejos, per-

Rinkimai Vokietijoje.

NESOCIJALISTAI BUS DAUGUMUJ.

Nors dar galutinę pasekmių rinkimų Vokietijoje dar nėra, bet jau dabar matosi, jog nesocijalistų atstovų yra didžiulė.

Ant kiek dabar žinoma, tai rinkimai šitaip pasibaigė: Didžiųjų socialistų ... 164 Demokratai ... 77 Krikščionių liaudies partija 88 Nacionale partija ... 34 Nepriugulmingų socialistų ... 24 Liaudies partija ... 23 Kiti bus smulkesnių partijų atstovai.

Iš viso delegatų būsią ... 441

Jei priešsocialistiškos partijos sutars, tai jos galės viešpatuoti Steigiamajame Seime.

VOKIETIJOS RINKIMAI IR MOTERYS.

I Vokietijos Steigiamajame Seime pakliuvo nemažai moterų. Socialistai didžiulėmis išrinko 15 moterų nepriugulmingieji socialistai 3, demokratai 5, katalikai 7, konservatyvai 4. Lenkai Pzmanių ir danai Schleswige nedalyvavo rinkimuose i Steigiamąjį Seimą. Nežinia Mažosios Lietuvos lietuviai, kaip pasielgė.

Bolševikai kraustosi iš Petrogrado.

BOLŠEVIKAI SUPRIEKTI.

Iš Helsingforsio, Finlandijos sostinės, pranešama, jog bolševikų valdžia tuština Petrogradą. Kraustosi i Nižni-Novgorodą. Tuština visus sandėlius. Priešbolševikiškas judėjimas auga kasdien. Petrograde gyvena bolševikų karės ir laivyno ministeris Trockis. Jis savo sostinę perkelia i Nižni-Novgorodą.

Bolševikų jėgos labai supriekė estonai. Priešininkas buvo didesnis pats Estonijos užėmęs, bet paskui gavo tokį smūgį, kad turėjo apleisti visą šalį ir estonai grūdo vis tolyn ir dabar atsirado už 70 mylių nuo Petrogrado.

Estonams pasisekė delto, kad viena šaulių divizija perėjus į jų pusę.

EXTRA! EXTRA! EXTRA!

Iš Kauno per Paryžių pranešama, jog Lietuvos kariuomenė ties Kašedara is supriekė bolševikus. Bolševikų išmūšta labai daug. I nelaisvę pateko 6.500 bolševikų. Lietuvių kariuomenė eina vaduoti Vilnių.

Iš Liepojos pranešama, jog L. Trocki, bolševikų karės ministeris, prie Narvos mūšyje su estonais pakliuvo i nelaisvę. Fina! prigriebti estonams.

NEPATOGU STREIKUOTI.

Lawrence'o, Mass. andėjai rengėsi streikuoti, kad iškovoti trumpesnės valandas ir alpagų pakėlimą. Dabar dirba 54 valandas savaitėje, o nori su trumpinti iki 48. Buvo nutarta sustreikuoti vas. 3 d. Bet dabar išrandama, kad nebus nepatogu streikuoti. Darbininkų vadai pramato nepasisekimą. Kompanijos neturi didelių užsakymų. Tai joms streikas neka tereikštų, kompanijos galėtų uždaryti dirbtuves be didelio nuostolio. Kompanijos sutinka ivesti 48 valandų darbo dieną, bet su atsakančiu atokavimu algos.

Darbininkų vadai nėra kokie karštuoliai ir sako, jog jei aidoblistas Treeca kurs pridare bėdų. 1912 metais, atsilabados, tai jis bus išvytas iš miesto.

mažai kraujo pralėjo, permažai išmirė žmonių iš bado.

Princes sala yra nuo 10 iki 15 mylių i pietų rytus nuo Konstantinopolio.

DARBININKŲ JUDEJIMAS ANGLIJOJ.

Anglijoj darbininkų judėjimas pridare rūpesčių darbdaviams ir valdžiai. Sustreikavo 147.000 angliakasių. Jie pareikalavo, kad užkandžiui būtų duota 20 minučių visiems kartu. Iki šiol bavo taip, jog darbininkai užkandžiavo pasikaitydami ir per visą laiką mašinos nesustodavo. Reikalavimas tapo išpildytas.

Panašus dalykas buvo ištikęs su laivų statymo darbininkais Clyde dirbtuvėj. Sulyg seno pleno dirbdavo 54 valandas. Darbininkai suėidavo be pusryčių ir dvi valandai padirbė užkandžiavo vieną valandą. Dabar įvesta 47 valandų darbas ir darbininkai sueina paspusryčiavę 7 val. iš ryto. Del šito įvedimo nepatenkintos šeiminkės, kad reikia ankščiau kelti pusryčius vyrams pagaminti.

Tarpe laivų statytojų yra saujalet nenuoramų, kurie reikalauja 30 valandų savaitėje. Jie priešingi ne tik kapitalizmui, bet ir dabartiniam unijų vadams.

PROTESTAS PRIEŠ "TAUTININKUS" IR PASITIKĖJIMAS T. FONDUI IR A. L. TARYBAI.

Tautos Fondo 35 skyriaus susirinkime sausio 19 d. 1919 Nekalto Pr. P. Švė. parapijos salėje Cambridge, Mass. be kitų svarstymų buvo apkalbėta apie liberalų laikraščių pludinimus prieš katalikų veikėjus, visuomenę ir istaigas. Visas skaitlingas susirinkimas blaurėjos liberalų šmeižtais, prikašiojimais ir ardymu darbo už Lietuvos nepriugulmybę. Pripažinta, kad Cambridge'io aukotojų i Tautos Fondo vardu, T. Fondo skyriaus valdyba viešai išreikštų savo nuomonę apie liberalų darbą, kurs stumia Lietuvą prapultin.

Šiuomi atsisaukiame i plačiausią lietuvių visuomenę, nurodant šio momento svarbą ir pragaisti, kurią daro liberalai. Tas daroma vardu tų darbininkų, gerų tėvynainių, kurie šimtinėmis, penkdešimtimis, dešimtimis parėmė ir yra pasiryžę toliau remti reikalus nepriklausomos Lietuvos.

Dar nėra prirodymų, kad koks nors mūsų veikėjas būtų pasirodęs pasidavėliu arba išdaviku. Tarpe katalikiškų veikėjų ir tokių veikėjų, kuriuos katalikai remia, judošių neatsirado. Klaidų, netaktų jie galėjo padaryti. Neapsirinkantių žmonių nėra. Nebūtų per daug dyvų, jei tarpe mūsų veikėjų atsirastų vienas kitas išdavikas. Bet ačiū Dievui tokio dar nebuvo ir duok, Dieve, kad neatsirastų.

Vienok, ką mes girdime iš laisvamanių pusės? Šaukia, kad "katalikų veikėjai ir atstovai viską daro, kad Lietuva netaptų laisva." Tai šmeižtas, iš kurio laisvamaniai neisiteisins. Tai jau tikras išdošavimas, nes tik išdavikai, tautos neprieteliai tešdiršta gerus tėvynainius diskredituoti.

Tie, kurie kare einant sekė laikraščius, tai matė, kokių klaidų yra padarę alijantai. Matė kokių tarpe jų išdavikų atsirado. Per didelę klaidą talkininkai nepaėmė Dardanelių. Francijos valdžioj atsirado daug bedievių išdavikų. Per Italijos socialistų išdavystę italų frontas truko, italų armijos bėsisai nukentėjo ir šiaurinė Italija teko neprieteliui. Bet juk nėra tokio besmegeo, kurs del tų atsitikimų nukaltintų ir pasmerktų a belnai aliantus. Gi mūsų laisvamaniai surankioję įvairius gandus apie tulus nesutikimus tarpe šveicaričių ir skelbia, jog katalikų vadai ir atstovai dirba viską, kad Lietuva neliktų laisva."

Pripažįstame, jog šitoksai liberalų laikraščių pasielgimas yra judosiškas. Dabar kas tik daro, kad slopinti žmonių ūpą, silpninti dvasią, kas tik mažina žmonių pasitikėjimą, mažina pasiryžimą stoti už Lietuvos nepriklausomybę, tas tuomi Lietuvai pastumia pražūtį. Kaip sykis liberalų laikraščiai dabar tą daro tarpe silpnėsnes dvasias lietuvių.

Broliai ir sesers lietuviai, nepaisykite, ką drabsto alijantai.

Žinios iš Lietuvos.

RUDIŠKIAI, Trakų ap. Vietos gyventojai esą gavę iš okupacijos valdžios įgaliojimą globoti valstybės miškus; susidėję su žydais ir emę savavališkai ten šeiminkauti: kerta geriausius medžius, parduoja juos ir išveža. Net tam tikrą lentų piauamąją mašiną toje vietoje pasistatę savo naudai.

MARIAMPOLE. Lapkričio 3 d. š. m. "Žiburio" salėje buvo viešas pasikalbėjimas, sušauktas kaikiurių žmonių, visiems drauge aptarti šių dienų Lietuvos politinio padėjimo. Žmonių prisirinko įvairiausio plauko. Atidarius susirinkimą A. Matulaičiui kun. Barisevičius trumpai pranešė apie dabartinį Lietuvos padėjimą ir Tautos Tarybą. Toliau A. Matulaitis trumpai paaiškino, kas mums daryti, prie ko rengtis, dešimtimis parėmė ir yra pasiryžę toliau remti reikalus nepriklausomos Lietuvos.

Šiuomi atsisaukiame i plačiausią lietuvių visuomenę, nurodant šio momento svarbą ir pragaisti, kurią daro liberalai. Tas daroma vardu tų darbininkų, gerų tėvynainių, kurie šimtinėmis, penkdešimtimis, dešimtimis parėmė ir yra pasiryžę toliau remti reikalus nepriklausomos Lietuvos.

Tie, kurie kare einant sekė laikraščius, tai matė, kokių klaidų yra padarę alijantai. Matė kokių tarpe jų išdavikų atsirado. Per didelę klaidą talkininkai nepaėmė Dardanelių. Francijos valdžioj atsirado daug bedievių išdavikų. Per Italijos socialistų išdavystę italų frontas truko, italų armijos bėsisai nukentėjo ir šiaurinė Italija teko neprieteliui. Bet juk nėra tokio besmegeo, kurs del tų atsitikimų nukaltintų ir pasmerktų a belnai aliantus. Gi mūsų laisvamaniai surankioję įvairius gandus apie tulus nesutikimus tarpe šveicaričių ir skelbia, jog katalikų vadai ir atstovai dirba viską, kad Lietuva neliktų laisva."

Pripažįstame, jog šitoksai liberalų laikraščių pasielgimas yra judosiškas. Dabar kas tik daro, kad slopinti žmonių ūpą, silpninti dvasią, kas tik mažina žmonių pasitikėjimą, mažina pasiryžimą stoti už Lietuvos nepriklausomybę, tas tuomi Lietuvai pastumia pražūtį. Kaip sykis liberalų laikraščiai dabar tą daro tarpe silpnėsnes dvasias lietuvių.

Broliai ir sesers lietuviai, nepaisykite, ką drabsto alijantai.

T. F. 35 skyr. Pirmininkas A. Vaisiauskas.

JAMES M. KEYES

Atsišaukite prie manęs su visokiais teismais reikalais. Duodu pilnas informacijas kas-lik Suvienytų Valstijų įstatymų. Per keliolika metų esu prityręs turėjus visokių reikalų su LIETUVIAIS, RUSIAIS ir LENKIAIS teismuose Massachusetts valstijoje. Aš esu tokiamose stovyje, kad galite manimi pilnai užtikėti. Visokius teismiškus reikalus atlieku šioje valstijoje. Turite gerų prityrusių vertėjų arba perkalbėtojų lietuvių, rusų, lenkų ir latvių. Jeigu Jūs norite turėti geras pasekmes ir išlaikyti proą, tai paveskite man. Telefonuokite, parašykite arba pašaukite. 360 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JAMES M. KEYES

360 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 218 or So. Boston 600. Jeigu vienas užimtas lauk kita.

UZPALIAI. Lapkričio 1 d. mūsų kampely pamėtyta socialdemokratų partijos proklamacijų. I žmonės jos nelabai veikia; jie bijo netvarkų, nes ir taip jau priverge.

GAL IŠVARYS EX-IMPERATORIŲ.

Austrijos valdžia pranešė buvusiam imperatoriui Karoliui, kad jei monarchiškas judėjimas Austrijoj neapsistos, tai būsiąs išvytas.

SUAREŠTAVO DAUG BOLŠEVIKŲ.

Lenkijos valdžia suareštavo apie 1.000 bolševikų agitatorių, suėmė keletą tūkstančių šautuvų ir daug visokios amunicijos. Bolševikai rengėsi sukelti Lenkijoj maištą prieš pat rinkimus, taip kaip Vokietijoje kad buvo padaryta.

DARBŲ NETRUKSIA.

Washingtono senato darbo komitėtu A. L. Filene iš Bostono iždėstė apie bedarbius Bostone. Išrodinėjo, jog valdžia be atidėjiojimo tuomi turi pasirūpinti. Jei ne, tai būsią didelių neramumų. Sulyg išdirbtų Amerikos Darbo Federacijos plėnų nedarbas neturės ilgai tęstis. Tesis apie tris, o daugiausia šešis mėnesius. Nedarbas kilo del demobilizacijos.

Gali kilti darbininkų partija.

A. L. Filene senato komiteiui pasakė:

"Masos jau pradeda matyti, jog jos turi galybę. Tą galybę jos gali sunaudoti konstruktyvškai, o jei to joms nebus galima daryti, tai jos veiks destruktvyškai. Jau dabar negali 10 nuosimėjų valdyti 90 nuosimėjų."

Sakė, jog jei pramonininkai tikisi nesmagumų, tai darbininkai susiorganizuos i partiją. Filene yra Bostono biznie-rius.

L. D. S. REIKALAI SVARBUS L. D. KUOPMS PRANEŠIMAS.

Šiomis dienomis išsiunčiame visiems LDS. nariams "LIETUVIŲ DARBININKŲ KALENDORIŲ 1919 m." kuopą raštinkų vardu ir kiekvienas narys užsimokėjęs grigulindas duokles gaus kuopos susirinkime arba nuo savo kuopos raštinko dykai.

Geistina, kad i susirinkimus kiekvienas narys atsistvų bent po vieną naują narį ir tuomi atliktumėte didelį darbą, nes mūsų organizacija padidėtų iki 5000 narių.

A. F. Kneišis, LDS. Centro Sekretorius.

Pigių Namų Ir Farmų Katalogas Visiems Dykai.

Norintieji pirkti Namus arba Farmas, pigiai paskaičiuoti ir atsakančiai, tai pamatykite mūsų katalogą. Mes draknuojame 15,000 knygų su adreais visokių Namų, Farmų, Lotų, Būstų, ant pardavimo arba išsinuomos.

Todel kurie norėtumėte pirkti namą, farmą, lotą, būstą pigiai ir atsakančiai vietoj, tai korekciausiai užskaičiuosime pas mus pasilimti mūsų katalogą dykai su daugybe adresų visokių Farmų, Namų, Lotų, Būstų, kurie tur būt greitai parduoti iš įvairių prie-kausių.

Be kurie norite parduoti savo Real Estate arba būstą pigiai ir greitai arba išsinuomoti ant kito, tai pridaukite mums adresą ir pigiausią prekę ką turite ant pardavimo arba išsinuomos korekciausiai ir mes patalpinsime tai i mūsų katalogą dykai i šaltinėse žmonėms, kurie teko prasti namų ir farmų.

Lithuanian Agency

A. Ivazkevicz, Mang. 315 Broadway, So. Boston, Mass.

DARBININKAS

Šiame iš So. Boston'o užrašinė, ketveriais ir subatomis. Leidžia Am. Lietuvių Rymo-Katalikų Sv. Juzapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS" (The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly \$3.00
Boston and suburbs 4.00
6 months 1.50
Foreign countries yearly 4.25

"DARBININKAS,"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

KAS IS TO BUS.

Jau trečias mėnuo, kaip karė pertraukta, o tik vieną talkininkų taikos konferenciją vos savaitė tam atgal tepasidėjo. Ir iš tos konferencijos nieko indomaus neišgirdome.

Kodel taip užsitraukė taikos įvykinimas? Juk to visos tautos trokšta. Pasirodė, jog svarbiausia kliūtis buvo Rusija. Prez. Wilson ir talkininkų delegatai atsisaukė į Rusijos besiprovojančias ir bekaraujančias tarp savęs partijas, kad nustotų karinius veikimus, o suėitų pasitarti ar negalima, kaip nors susitaikinti. Atsisaukime pripažinta, jog "pasaulyje negali būti taikos, jei jos nebus Rusijoje."

Tai mat kas kliudo taikos įvykinimą.

Bet kas iš to pakvietimo bus? Paryžiuje princas Lvov, pirmasis Rusijos premieras po caro nuvertimo, apgailestauja, kad toks planas sudarytas. Sako, jog tuomi bolševikai Paryžiuje laimėjo didžiausią pergalę. Washingtono valdžia tiki, kad Rusija priims planą. Francijos ir Anglijos laikraščiai šaltai žiūri į tą planą. Sazanov, buvęs Rusijos užsienio reikalų ministras prie caro, ir dabar atstovaujantis sudariusia valdžia Ekaterinodare ir Omske sako, jog nedalyvaus ten, kur bolševikai bus. Kol kas dar nežinia, ką bolševikų valdžia pasakys.

Mums, vienok, svarbu tas, kaip tuomi atsisaukimu atsižvelgti į svetimas buvusiojo Rusijos tautos. Pasirodo, jog ten pripažinta tik Lenkija ir Finlandija, o kitos tautos rokuojamos, kaip Rusijos sekcijos (daly). Taip perstatė ir Amerikos laikraščiai. Pavyzdžiui Boston Herald apie tai rašydama sako: "Estonija ir Lietuva, gal būt taipgi Ukraina, pasius delegatus." Toliau rašo: "Yra pirmos svarbos, kad kiekviena Rusijos partija ir kiekviena sekcija (dalis) būtų atstovaujama salos konferencijoj."

Kokis ant tos salos planas bus išdirbtas, sulyg jo ir bus elgiamasi ir talkininkai priegelbės tą planą vykinti. Bet kol kas nežinia ar įvyks toji salos konferencija.

KUR KARĖ TEBESITĖSIA.

Nesutikimai tarp lenkų, lietuvių ir ukrainiečių.

Lenkų idealai ir siekliai, kaip jie lenkų vadai apibūdina, yra sudaryti tvirtai ir iš savęs pasilaikančiai Lenkija — tvirtai gyventojų skaičiumi ir žemės plotais, bet silpną politiskai tikslą siekiant ir stokojančią vienybės. Jie svajoja atstatyti "istorinę Lenkiją," kurią būtų galima palyginti dabar susiskaldžiusiai Austro-Vengrijos imperijai.

Geriausį lenkišką imperialistinių tikslų pavyzdį galima susirasti "World's Work" laidoje už gruodį, 1918, ir apibūdinau tokiu žymiu vadu, kaip Ignacy Jan Paderewski. Iš Austrijos jis būsimai Lenkijai imia Austrijos Sileziją

ir suvirš 100,000 čekoslavakų; visą rytinę Galiciją ir Bukovinos dalį, apie 4,000,000 rusinų ir ukrainiečių; iš Rusijos jis Lenkijai atkerpa Podolijos ir Volynios dalis, buvusias Rusijos Gardino, Minsko, dalį Vitebsko, Kuršo, visas Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gubernijas. Augščiau išskaitliuoti plotai nėra lenkiški, išimant keletą didelių dvarponių, kurie yra lenkai. Buvusios Rusijos teritorijų priedas duotų Lenkijai, kaip Paderewskio užbrižiama, kokius 5,000,000 ukrainiečių, suvirš 3,000,000 baltgudžių, 1 500,000 latvių, suvirš 3,000,000 lietuvių. Prieš prie to vokišką Lenkiją, su kokiais 2,000,000 vokiečių, paimek domon skaitlingą žydų elementą ir naujoji p. Paderewskio Lenkija, su kokiais 35,000,000 gyventojų, turės didesnę pusę ne lenkų, lenkams priešingų.

Ukrainiečiai tikrai kovos už susivienijimą su Ukraina, lietuviai darbuosis už nepriklausomybę, baltgudžiai pasivirs susijungimui su savo broliais po Rusijos intaką; vokiečiai žiūrės į Vokietijos pusę. Tie, ką klausytų Varšavos pareidymų, būtų mažumoj. Toki valstybė negali išsilaikyti, o jeigu ji išsilaikytų, ji neišvengtinai neapsieitų be priespaudos, lydinčios žiaurumais, karių jausmais, sukilimais ir kraujo praliejimais. Toki naujoji Lenkija būtų silpna, nes ji būtų neteisinga.

Kad toki naujoji, dabartinųjų jos vadų, Lenkija remsis priespauda, vaizdžiai kalba Galicijos nuotikiai. Priešingų žydų skerdynės jau įvyko. Mūsų tės su ukrainiečiais eina; priešginiavimasi su lietuviomis prasidėjo; nesuipratimai su vokiečiais auga; čekoslavakai nėra perdideli imperialistinės Lenkijos draugai. Veik nėra rusų, kuris lenkus aplamai mėgtų. Lenkija iš visų pusių bus apsausta priešinų tautų, kurios darbuosis, per priespaustuosius elementus, kad ją pakrikdžius ir susilpnintus. Ir jeigu mes paimsimė domon tą faktą, kad svetimuose plotuose lenkai tegalės viešpatauti tik per savo didikus, mes suprasime pavojus, kurie graso naujosios Lenkijos imperialistinių vadų adventurais.

Pastaraisiais laikais atėjo iš Varšavos žinios, kurios pažymi, kad lenkai yra pasiryžę pagelbėti lietuviams, giniantiems savo sostinę Vilnių nuo Rusijos bolševikų. Bet armija, kurią lietuviai ant greitųjų sudarė, kovos netik prieš bolševikus, bet prieš lenkų spēkas taipgi. Lietuviai žino, kad lenkai nori užimti Vilnių ir Lietuvą, kad vėliau tai pasilaikius, nes "valdymas reiškia įstatymo devynius dešimtadalius." Bolševikai tėra vientik pretekstu Vilnių užimti.

Viena prezidento Wilsono taikos išlyga buvo Lenkijos sudarymas iš žemių, "neuzginčijamai lenkų apgyventų." Talkininkai sutinka su tokiu sutarimu. Tai išskirtų ukrainiečius, lietuvius ir kitas tautas, Lenkiją apsupančias. Bet vientik lenkų vadai nesupranta šio teisingo pareidymo ir laikinai būdami geresnė militarij pozicijoj stengiasi ginklo spēka antmesti savo imperialistinius siekius dabarties laiku silpniesiems kaimynams.

Julius B. Kaupas.
(New York Times, sausio 19 d., 1919, laidoje.)

NEW PHILADELPHIA, PA.
Dieną 19 gruodžio New Philadelphia ir apylinkių lietuvių turėjo susirinkimą — masmitingą apsavarstymui Lietuvo dabartinį santykių su lenkais ir rusais. Kun. M. Durickas paaiškino šitą susirinkimo tikslą, ir visų vienbalsiai buvo nutarta padaryti griežtą protestą prieš lenkus ir rusus-bolševikus. Masmitingo rezoliucijos jau išsiųstos Lietuvių Informacijos Biurui Washingtone.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

LAWRENCE, MASS.

Triukšmas protesto mitinge.

Mūsų korespondentas praneša, kad girdi sekančiais išėjo tos prakalbos.

Nedėlioje sausio 19, žmonai buvo Sandariečių ir Krikščionių Demokratų bendromis spėkomis surengtas protesto Mass Meetings. Susirinkimas įvyko Miesto Svetainėje. Žmonių prisirinko arti tūkstančio. Vedėjų prakalbų buvo paskirtas p. Strazdas iš Sandariečių pusės, bet kadangi jisai negalėjo pribūti tai jo vietą užėmė gerb. kun. F. A. Virmauskis, vietinės parapijos klebonas. Jo pagalbininku buvo vietinis veikėjas p. Jonas Sakevičius.

Atidarydamas susirinkimą kun. Virmauskis aiškiai nupiešė tikslą masmitingo, būtent išnešti rezoliuciją prieš lenkų ir rusų pasikėsimą užimti Lietuvą; taipgi prašyti S. V. paramos ir užuojautos del lietuvių tautos.

Antanui Grigoraičiui vadovaujant buvo uždainuota Lietuvos Hymnas ir Amerikos Hymnas. Po to kalbėjo Lieutenantas J. J. Romanas, iš Krikščionių Demokratų pusės. Paaiškino apie Lietuvos dabartinį stovį, nurodinėdamas kaip mūsų žmonės trokšta laisvės. Paragino visus stoti ir iškelti balsą protesto prieš svetintautų pasikėsimą užimti Lietuvą. Anot jo "Nors mūsų tarpe negali įvykti vienybė, buvo partijos ir bus, bet tos partijos gali ir turėtų bendrą darbą veikti del Lietuvos."

Antras kalbėjo nuo Sandariečių p. K. Norkus. Jisai taipgi ragino visus protestuoti nežiūrint kokios partijos žmogus nebūtų bile tik jis lietuvis. Pasakojė keletą atsitikimų Lietuvoje, kurie aiškiai parodė kaip lenkai nori ir stengiasi Lietuvius paverkti. Jis išliejo savo tulžį neapykantos ant Šveicarijos veikėjų, kurie esą išdėdavikai Lietuvos. Nors tas visaiškai nesiršo su vakaro programą ir buvo stačiai užsiuolimas ant Krikščionių Demokratų. Tuomi pasirodė, kad p. Norkus neturi net tiek gėdos, kad nekisus partijinių vaidų ant susirinkimo, kuris būna susauktas su tikslu nuveikti bendrą darbą. Labai keista ta dalis jo prakalbos atrodė, nes žmonai dvi partijos suėjusios talkon kalbasi. Vienos partijos kalbėtojas savo kalboje kviečia visus dirbti išvieno, viens kitam padėti, o Norkus atsistojes nori tą vienybę išardyti nors jis buvo užkviestas bendrą darbą veikti. Keistas pasirodė p. Norkaus pesielgimas.

Matydamas, kad nieko su savo užpildinėjimais nepadarė, Norkus tuojau tvėrė už kitos temos. Pradėjo kritikuoti Suvienytų Valstijų kariuomenę. Tuojas vakaro vedėjas tylomis persėgėjo Norkų, kad jis apie S. V. kariuomenę nekaltėtų, taipgi pat darė ir oficerius Romanas, bet Norkus kur tau klausys. Išrodė, kad jis su tuo tikslu tik ir kalbėjo, kad susirinkimą išardyti. Suerzintį Jam dar daugiau pradėjus visokių užmetinėjimų pliaukšti apie kariuomenę, lieutenantas Romanas atsisotojo ir pasakė, kad nei Norkus, nei joks kitas Porkus negali daryti užmetinėjimų ant S. V. kariuomenės.

Tada kilo ermyderis svetainėje. Vieni šaukė vienaip, kiti kitaip. Daugelis nesupratę kuris iš jų galas, pradėjo keltis ir trinksmą daryti. Pirmininkas reikavo, kad Romanas pasakytų Norkui užbaigti kalbą, bet Romanas grasė, kad pasakė Norkus neprisižadės S. V. neuzgaunioti, tai jis negalės kalbėti. Norkus matydamas, kad žmonai gali jam blogai išeiti, pasijudėjo apie kariuomenę

daugiau nekaltėti. Tada Romanas atsisėdo ir Norkus pasakęs porą sakinių atsisėdo. Matyti kaip jam užginta pliaukšti ir kitus mėkinti, tai jis neturi ko sakyti.

Bet triukšmas nesimažino. Daugelis pakilo ir išėjo iš svetainės. Mat mūsų žmonės nepratę dar šaltai galvoti, bet tik moka skandalus kelti. Kada šiek tiek likusieji nusiramino, tada pirmininkas perskaitė rezoliuciją, kuri buvo vienbalsiai priimta.

Gaila, kad mūsų žmonės taip elgiasi ant susirinkimų, bet didžiama kaltės ant Sandariečių puola, nes jie kviečia tokius kalbėtojus, kurie nemo-ka kaip vyrai pasielgti.

"Darbininko" Reporteris.

Redakcijos priedas. P. K. Norkaus prakalbos išsireikšimus apie Suvienytų Valstijų kariuomenę išbraukėme, nes tokios citatos laikraščyje "Sandaros" redaktoriui gali būti pavojingos.

Lieutenanto Romanosko priedas: Labai apgailestauju, kad kilo triukšmas ant susirinkimo, bet visi suprasite, kad aš kitaip negalėjau daryti. Nors kun. Virmauskis tyloje, kada Norkus šmeižė kunigus, bet kadangi jis kariuomenę pradėjo kritikuoti, kurioje aš tarnauju, tai aš kaippo oficerius negalėjau toliau jam leisti kalbėti. Jei aš būčiau užtylėjęs, tai būčiau papuolęs po bausmę-nuo kariškos valdžios. Aš tą rašau del to, kad daugelis nesuprato, kodel aš perbraukiau Norkaus kalbą ir mane neteisėdai kaltina.

Norkus pats gerai supranta, kad jis gali papulti po bausmę už tuos savo žodžius, bet kad išvengus visokių barnius ir nesutikimus lietuvių tarpe, tai aš kalbėjau su Norkumi ir pasakiau jam, kad galime tą viską užbaigti. Jei jis teisingai perstatys dalykus savo laikraščyje, tai ir aš apie jo išsiskomą nerašysiu. Jis ant to sutiko, bet iš aprašymo "Sandaroj" matyti, kad jo žodis ne kiek vertas. Galėčiau daug apie Norkų parašyti, bet mes Krikščionių Demokratai turime visas savo spēkas sunaudoti Lietuvos naudai ir neturime noro nei laiko jais eikvoti partijiniams vaidams.

Lieut. J. J. Romanas.

WATERBURY, CONN.

Sausio 15 d. Lietuvos Vyčių 7-tos kuopos Atletų Klubas turėjo pusmetinį susirinkimą. Dėkavojam senajai valdybai už jos prakalbų pasidarbavimą per pereiną pusmetį.

Į naują valdybą pateko: pirmininku — A. Sholinsky, rašt. — A. Dulskis, įd. — A. Plungis, Board Direktorai — A. Mažeikintė, R. Sholinsky, B. Gauronskis, J. Žilonis ir A. Pungis.

Nors senai susitvėrė Atletų Klubas ir narių nėra per daug, bet stengiasi darbuotis kiek gali. Dėkavojam kun. J. Valantiejui ir kun. J. Jankauskui už jų pasidarbavimą, nes jie darbuojasi iš tikros širdies ir nori, kad mūsų Klubas būtų kogeriausias.

Todėl privalome sukrusti ir padidinti narių skaitlį.

Mažiukas.

BRIDGEPORT, CONN.

Gražios ir naudingos prakalbos.

LDS. 39 kuopa, sausio 13 d. šv. Jurgio parapijos svetainėje Kalbėjo p. A. F. Kneizis iš So. Bostono, Mass., "Darbininko" administratorius. Net smagu pranešti visuomenei, kad taip indomu buvo pasiklausyti. Pirminiausia pasakė gražią prakalbę vietos gerb. kleb. M. A. Pankauskas ir pakvietė svečią A. F. Kneizį pasiekti mūsų žmonai gali jam blogai išeiti, pasijudėjo apie kariuomenę

lietuviui ir lietuvaitei ir taip pat labai gerai nurodinėjo socialistų padėjimą, net vienam buvo perkaršta pasidare. Gerb. kalbėtojas pasiūlė ledą. Tuomet ir užgeso. Iki pabaigos visi klausėsi tykliai, ramiai. Publikos neperdaugiausia buvo. Po prakalbų prisirašė 6 nauji nariai prie 39 kuopos ir visi rimti vyrai darbininkai.

Sekančią nedėlią buvo LDS. susirinkimas sausio 19. Ap-svarčius kuopos reikalus nutarta surengti linksmą balių vasario 22 d. Pasidarbuoti išrinktas J. Sanvaitis ir U. M. Kalbėta apie teatro surengimą. Nutarta palikti po Velykų.

Darbininkas.

BRIDGEPORT, CONN.

ALRKM. Sąjungos 18 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą sausio 12 d. Atsilankė beveik visos narės. Daug gerų sumanymų atsinešė. Sąjungietės nesnaudžia, dirba iš visos galės. Nutarta surengti teatrą. Jau laiko repeticijas. Paskiausias nutarta surengti prakalbos ir su išmargintu programų dainų, eilių. Prakalbos įvyks sausio 26 d. šv. Jurgio parapijos svetainėje. Kalbėtoja bus garši ponė E. Muleviciene iš Brooklyn, N. Y. Tai gi maloniai kviečiame atsilankyti visus Bridgeportiečius ant šių prakalbų.

Sąjungietė.

BROOKLYN, N. Y.

Rengia Spaudos Savaitę.

Nedėlioje sausio 19 d. 3 val. Kar. Aniolų Salėje buvo vietinių organizacijų susirinkimas, kurį atidarė A. Drabišis, paaiškindamas tikslą.

Į susirinkimą pribuvo atstovai nuo sekančių organizacijų: SLRKA. 42 kp. — K. J. Kučinskis, J. Kalinauskas, V. Bendoraitis, V. Daubaras, O. Ledyčė; 134 kuopos — V. Abromaitis, E. Pavilionienė, A. Andraitis, A. Drobšis; 135 kp. — K. Dumbis; LDS. 12 kp. — S. Subatienė, S. Straipis, A. Lukaševičius, M. Sabienė; Mot. Są-gos 24 kuop. — K. Dumbis; Mot. Sąj. 29 kp. — T. Milinutė.

Pasirodžius, kad ne visos organizacijos dalyvavo, tai nutarta kviesti prisidėti. Sp. platinimo laikas nutarta dvi savaites su pratėsimu pagal nuodžiūrus Komisijos. Laikas paskirta gavėnų, nes pasirodė, kad užimti visi patogūsai vakarai.

Rengimo vakarai palikta liuosai, kuri organizacija rengs tik susirinkimus su Sp. Komisija. Pardavinėt knygas ir užpneu-muot laikraščius išrinkta S. Straigis, A. Lukaševičius, A. Drabišis, V. Bendoraitis.

Paskirta vaikams dovana \$10.00 penkiems, kurie daugiausiai parduos, gaus dovaną sekančiais: \$3, \$2.50, \$2, \$1.50, \$1. Taipgi nutarta kreiptis paramos pas apieinkes gerb. klebonus. Palikta komisijai. Į komisiją išrinkta pirm. V. Abromaitis, rašt. T. Milinutė, įd. S. Subatienė.

Vakaro vedėjai:

Pirm. — V. Daubaras
Rašt. — K. Dumbienė.

DETROIT, MICH.

Nors mūsų kolonija tik ką atgijusi, bet sparčiai žengia pirmyn, norėdama pasivyti kitas jau nuo senai besidarbuojančias tautiškoje dirvoje kolonijas. Jei trukamų nebus štai į trumpą laiką atsisostime gre-ta darbščių kolonijoj. Prieš 3 metus pas mus nebuvo nieko ir tik 3 metai atgal tapo sutverta SLRKA. 171 kp., kuri nepaprastu augimu pralenkė visas kitas dr-jas jau nuo 10 metų gyvuojančias, nes laike 3 metų sugebėjo sutraukti pas save apie 250 narių.

Tolesniai į Detroitą atvykus p. A. Aleksandravičiui, sutverta L. V. 79 kp. Iš pradžių labai sparčiai augo, nes turėjo apie 100 narių ir taip užėjus nelabai jai Karei jaunolius iš-

gaudė ir likosi nedidelis būrelis, bet veikime nepasileka nei kiek ir visuomet Detroito visuomenė pasižymi parengtais vyčių vakarais. Turime jau ir Darbininkų Sąjungos kuopą, kuri ir nepasileka nuo kitų ir smarkiai darbuojasi ir kaip girdėjam peritame susirinkime prisidėjo prie Clevelando Ohio Apskričio ir išrinko delegatą į Apskričio suvažiavimą. Taipgi nutarė rengti prakalbas ir vakarą.

Abelnai imant Detroito katalikišką visuomenę yra duosni ir atjaucia tautos reikalus, nes tas parodė laike Dr. Bielskio prakalbų, kur atsilankė neperdaug žmonių, bet sumetė apie 2.000 dol. Tik tas nėra girtina, kad prie vietinio T. F. skyriaus mažai tepirguli. Priežastis tur būt tame, kad tie, kurie turėtų paraginti paprašyti, kad dėtusi prie T. F., tai tie boselai patys nepriguli ir neapsidėjo mėnesinėmis mokėsimis. O kad pats nemo-ka, tai ir kitus nėsmaugu kalbinti, tai jau nekaip atsiduo-da.

Dar būtų gerai kad Detroito visuomenė nepamirštų atsilankyti ant juokingo vakaro, kurį surengė SLRKA. 171 kp. 1 d. vasario 1919, I. A. S. svetainėje ant 24-tos ir Michigan gatvių. Bus perstatyta viena iš juokingiausių komedijų "Kas baliys." Nepamirškite. Pradžia 7:30 val. vak.

Žmogutis.

WORCESTER, MASS.

Papildymas.

"Darbininko" No. 6 š. m. y. ra korespondencija, po kuria pasirašo "Ten buvęs." Jis neprisilaikė teisybės, arba nepermatė, kaip dalykai buvo programo išpildyme. Vienus (gal negeistinus nar'us) iškėlė, o kitus pažemino visai jų nepaminėdamas. Kas gali sukelti nesmagumo tarpe choristų. "Ten buvęs" juos apleido ir tuomi užgavo. Duetą sudainavo: "Brangi mūsų Tėvyne" p-lės O. Karskiutė ir J. Aleksiniūtė. "Rūgti darželis" — Marė Jankauskiutė ir Veronika Gudukiutė. Solo dainavo — p-lė El. Baltrušaitė "Tegrišta laimė," o p. St. Vaškelevičius "Naujoji gaidynė." Vyrų kvartetą — P. Pūšis, A. Purvin-skas, J. Žemaitis, Stasys Vaškelevičius sudainavo "Žvaigždes ant dangaus" ir "Sėriau žirgelį." Dainas atliko gerai, nes buvo priversti paantrinti visi.

Ir-gi ten buvęs.

NASHUA, N. H.

Sausio 26 bus LDS. 65 kuopos susirinkimas Bažnytinėj Svetainėje, Temple St. tuoj po pamaldų. Visi nariai malonėsite atsilankyti, nes bus daug ko svarstyti ir naujų narių nepamirškite atsivesti.

Ona Z. Bugailaitė,
LDS. 65 kp. Rašt.

Paieškojimai ir Reikalavimai.

Už vieną sykį.....50c.
" tris sykius.....\$1.00
"DARBININKAS,"
242 W. Broadway,
South Boston, Mass.

JEIGU NEMOKI RAŠYTI

arba nori, kad raštas atrodytų gerai, tai nusipirk drukuojamą mašinėlę (Typewriter).

Karė pasibaigė ir mokytojai pradėjo rašyti. Daug įvairių mašinų ir gausiems lietuviams bus daug lengviau perskaityti drukuotą. Tokios mašinėlės pirmąsias parsiudavo po \$70.00, o dabar parduosime tik už \$18. Kas pirkis mašinėlę pridėdama dar knygą su nurodymais kaip dirbti vertės \$1.00.

Pasinaudokite progą, nes visai ant trumpo laikko. Kreipkitės tiesiai, lais-ku arba ypatingai. S. POCIUS,
24 Porter St., Montello, Mass.

Paleiskau pusbrolio Prano Bigalos, Kauno gub., šiaulių pav., Vieksnių miest. Aš turiu labai svarbų reikalą ir noriu sužinoti kur jis dabar rapdasi. Jis pats ar kas kitas praneškite šiuo adresu:

ELZBIETA TUKAITE,
12 Wilton St., Hyde Park, Mass.

Paleiskau dviejų brolių Kazio ir Vinco Bokinskių. Pirmasis gyvena Chicagoje, o dabar nežinau kur. Jie patys ar kas kitas praneškite šiuo adresu:

A. DABROVANSKIS,
180 K Dimocks Laid,
Craguewk by Wishaw

HARRISON-KEARNEY, N. J.
LIETUVIAMS ŽINOTINA.

Kas užsirašys metams "Darbininką," gaus pulką LDS. Kalendorių dykai. Taipgi galite gauti visokių knygelių, maldaknygių "Pulkim ant kelių." Kreipkitės pas:

Vaclovą Šereiką,
170 Tappan St., Kearney, N. J.

ISPANIŠKA INFLUENZA

S. V. Visuomeniškas Sveikatos Skyrius sako: "Šioji liga yra platinama oru, kuri mes kvėpuojame ir gausia nuo kuno, labiausiai iš nosies ir gerklės. Jie rekomenduoja, kad nosies skylės būtų ištemptos su skystu Mentol sumalsty-tu su glicerinu atsargumo dėlei. Kadangi Minto Vapocream yra Mento mosis, kuri taipgi turi savyje Eucalyptus aliejus kuris pasirodė kaip atsakanti gyduolė laike epidemijos, Londone 1891 metais, ji taipgi turi savyje ir kitų aliejų, kurie išgydo užsidegusias gysleles ir kartą apsaugoja jas nuo bakterijų. Niek pas savo ap-tiektojų tuojaus ir pasipirki puo-deli Minto ir apsaugok visą savo seimyną vien tik šiekutimu vi-sų nosies skylčių tris ar keturis kartus ant dienos. Ji yra abso-lutiškai geriausia apsauga nuo kosulio, šalčio, slogos, šalčio gal-voje, ispaniškos influenzos ir nuo plaučių uždegimo.

Specialis Patinėjimas.—Daktarai po visą Ameriką kasdien vartoja tuos pačius vaistus prieš Ispanišką Influenzą, kurie randasi Minto Vapocream ir tie vaistai yra tie patys, kurie pasekmingiausi del panaikinimo tos ligos šioje šalyje. Anglijoje ir Ispanijoje kur ta liga tarsiuro. Ji yra geriausia apsauga vaikų ir suaugusių nuo gerklės ir bakterijų. Gausi mueli Minto tuojaus. Ji yra taip pat reikalinga tavo namuose, kaip apdrauda tavo namų.

Draugijos Tėmykit!

Vėliavos ir karinės Draugijų; vėliavos tautiškos; įvairūs ženklai: kukardos, žarpos, antspaudos, gusikiniai del įvairių organizacijų ir susivienijimų. Išdirbu viską, kas tik organizacijoms reikalinga, pigiai, greit ir su dailės (artistišku) gabumu. Mūsų išdirbystė yra seniausia tarpe lietuvių Amerikoje, užtat mūsų ilgas išsilavinimas ir pripratimas jau užgančino tūkstančius draugijų.

Naujos organizacijos reikalaujame probų, senos gi prisiųskite savo ženklą arba šarpą, o mes darbą atlikime pagal reikalavimą.

M. A. NORKŪNAS,

16 Pleasant-Str.,

Lawrence, Mass.

"Monkibiznio" galas.

AR IŠNYKS PIKTASIS
NUO LIETUVISKO
KUNO?

Nezalezninkija yra biuriu piktasiasu ant Amerikos lietuviu kuno. Katalikiškoji visuomenė stengėsi iš visų išgalių nugalėti, panaikinti. Bet kadangi tasai piktasias labiausiai ede katalikišką visuomenę, tai prieš katalikišką veiklą ir bedieviškoji spauda paėmė sau už įnagi kovoję prieš katalikišką. Nekalbant jau apie visus nešvarumo rubežius perėjusią socialistų spaudą, reikia pabrėžti, kad tautininkiškieji laikraščiai uoliai prisidėjo prie nezalezninkijos palaikymo. Kuomet nezalezninkų vadas Mickus atsibeldė į patogią jam vietą — Lawrence'ą, tai nezalezninkija pasiekė augčiausio laipsnio. Tautininkų ir socialistų spauda gerėjusi, džiaugėsi iš to pabalos pasiekimų. Sandarūs vadai pasiskubino Mickui talkinti. Dabartinis "Sankaras" redaktorius K. Noriks redagavo "Atgimimą" — nezalezninkų organą, kitas sandarinius, pirmiau redagavęs "Atėitį" Strimaitis rašė nezalezninkams pamfletus.

Zodžiu Mickus turėjo gerus talkininkus, turėjo gerą tautininkų spaudos ir veiklę paramą. Apsisaukė save vyskupu. Ir štai iš esų buvo galima daleisti, kad tas piktasias nezalezninkija prigys lietuviškoje visuomenėje. Bet pasirodė besas perdideliu humbugu ir jis sprogo. Taip sakant smirdinčio šliuko kubilas pasilėjo. Ar tas humbugas sprogo ir nusprogo? Tai yra ar jis jau neatsigaus? Tas prigulės nuo to, kaip toliau rems tą humbugą tautininkiškoji spauda.

Reikia atiduoti, kas priguli "Lietuvai". Tai vienintelis tautininkų laikraštis, kuris pasakė, kas priguli apie nezalezninkus. Štai kaip "Lietuva" parašė po skandalo Lawrence:

"Sprogo dar vienas
Humbugas.

"Ateina žinia, kad nepri gulmingas 'vyskupas' Mickavičius, turėjusis savo 'vyskupišką sūsią' Lawrence, Mass., ir daug prisumijusis Naujos Anglijos valstijoje, tapo savo loanos vyriausybės išvytas 'seko pjauti' — menama, už palaidų gyvenimą, girtuoklystę etc."

"Mes neesame prate kiliudyti bažnytinis ar tikybinius reikalus, manydami, kad tam yra kunigai ir kuniginiai laikraščiai. Šiame vienok reikale mes ne sykį pakėlėme balsą, idant persgerėjus lietuviu nuo avanturisto ir humbugieriaus, kokiū mes skaitėme ir skaitome taip vadinamą — be mokslo, be principų 'kunigą' — įieškotoją ne teisybės, bet lengvos duonos."

"Jo nahališkumas perėjo visas rybas, kuomet jis prisidėm su titulu galvos lietuvių 'Tautiškos Bažnyčios.' Stovėdami ant tautiškos idėjos sargybos, norėdami ją palaikyti ant jai tinkamo augšto laipsnio ir geisdami apsaugoti ją nuo įvairių parazitų, humbugiško elementų, mes anuomet griežtai stojome prieš naudojimą tautiško vardo saryšyje su tokios rūšies avanturizmu."

"Rimti gaivalai palaikė mūsų nuomonę; jaunesnis, mažiau patyrusis elementas apreiškė lyg norą užimti kitokią, tolerantišką poziciją."

"Dabar jau ir jie, turbūt, neturi jame klausime abejonės. Humbugas sprogo — palikdamas paskui save tik smarvę nekuriuose pakamėse."

"Taip turi trukti, ir su laiku truks, kiekvienas humbugas, paremtas ne idėjomis, bet žmonių monijimo ir kvailinimo pamatais."

"Žinia apie šito 'vyskupo' nuvertimą skaitytas ras kitą šio numerio vietoj."

Dabar pažiūrėkime, kaip tas kaip — vyskupu Mickavičius

Mickus nebekunigas.

Nuo seniai jau yra aškinama, kalbama, mokinama ir rašoma apie tą tyrą ir aiškų faktą, kad S. B. Mickavičius nebuvo ir nėra kunigas. Tas yra daroma nuo pat pradžių jo nezalezninkavo lenkų parapijoje (nezaleznioje) Lowellyje, Mass. Tas faktas aiškiai ten varomas jam Providence lietuvių beapgaudinėjant. Tas faktas jį greit subankrutino Worcesteryje, pergalejo Serantone ir ant galo užbaigė jį Lawrence, Mass. Ir Lawrence užsispyrę žmoneliai gavo tą faktą, dėjo ant savo kailio ištirti, priimti už faktą. Jie to padaryti nenorėjo, tai liūdina Mickaus ilgas Lawrence buvimas. Kada jiems buvo sakytas, kad Mickus yra kokis šelmis, apsimetėlis, tai jie sakydavo, ne! Jis esąs krajaus kunigėlis. Jis šventas. Jis tai kaip misionierius. Jis kiba iš dangaus čia mums leistas mus nuo aikių atpirti. O jie visą Mickaus litanią — nuo jo paties išmoka išskaitydavo kožnam vienam netikintam, kad Mickus kunigas. Bet dabar didžiausi užsispyrėliai pamatė savo klaidą ir išvijo Micką, kaip nebekunigą ir ne vyskupą. Nabagėliai žmonės spiaudosi iš savo sū Mickumi apsigavimo. Ir tą jų apsigavimą patvirtina koks ten Mickus ir jo pasekėjų perdidėnis, lietuviams nežinomas De Laudes-Berghes et de Roche. Mes ir paduodame čia iš anglų vietinio laikraščio žinias apie tą nekunigystę Mickavičiaus.

The Evening Tribune,
gruodžio 24, 1918.

"Skandalas sukratė vietinę
Bažnyčią. Mickavičius šio
miesto vyskupas tapo
nuverstas."

(Didžiomis raidėmis ant pirmo puslapio per visą puslapį padėta).

(Numeriais nurodoma į paaiškinimus vertimų gale).

Jo nuvertimą seka skundai už
1) hereziją ir 2) nemoraliskumą, už ką jis ir tapo apkaltintas savo bažnyčios viršiausios galvos 3) Metropolito.

Pasirodo, kad utarninke antvyskupas 4) Kunigaikštis 5) De Laudes — Berghes et de Roche Metropolitanas 6) Senos 7) Romos Katalikų Bažnyčios Amerikoje 8) nuvertė vyskupą Stanislovą B. Mickavičių, kuris valdė bažnyčią prie gatvių Gardner ir Newbury.

Nuvertimo dokumentas tapo pasirašytas Antvyskupio ir vyskupo 10) Carmel H. Corforo iš New Yorko, trečiojo dienoje šio mėnesio tik nebuvo viešai 11) pranešta iki utarninko ryto, kuomet Tribuno reporteris pamatė atvyskupą De Laudes-Berghes et de Roche, kuris sėdėjo vietinės bažnyčios klebonijoje 12) vieši. Nuvertė vyskupas apėjo Lawrence jau trys savaitės, esąs 13) Serantone, bandęs ten klebonatą pakol nuvertimo dekretas dar nepagarisintas.

Nors pats nuvertimo dokumentas ir 14) neišvardija vyskupo prasikaltimus, paskutiniai jo žodžiai išreiškia kad jis yra kaltinamas už hereziją ir paleistuvystę, girtuokliavimą ir melagystę. Skundai paeina nuo pačių Mickavičiaus 15) parapijų ir po ištirimo antvyskupas gavo jį nuristi.

Dabar toji jų bažnyčia bus valdoma 16) gerbiamo Stanislovo Sleinio neseniai įšventinto jaunikačio. Jis gimęs Rusijoje ir 17) išmokytas seminarijoje 18) Petrograde, atvažiavęs Amerikon jau trys metai. Pamaldos bus kaip ir paprastai: mišios vidurnaktįje utarninke ir 9 ir 11 val. Kalėdų rytė ir nedėlionis.

Toks sunkus nubandimas

Dabar pažiūrėkime, kaip tas kaip — vyskupu Mickavičius

tėra retai kam taikomas, nes kriminalystės už kurias tai daroma yra retos, jei ir ne visai dignitarų tarpe nei nežinomos, kai yra tokie skandalai kurie yra didžiausiai įžeidžia religiją ir dorą.

Nors tas nuvertimas yra ir ant visados, tačiau išrodo kad Metropolitanas gali tą bausmę atšaukti po geros gyvenimo pataisos. — Skiriasi tai nuo suspauso.

Lietuvių Katalikų-Bažnyčia, prie kurios nuverstas vyskupas prigulėjo 19) yra tai šaka senos Romos Katalikų Bažnyčios Amerikoje, kuri yra valdžioje Atyyskupio Kunigaikščio de Landes Berghes et de Roche, kurio valdžioje yra tai 20) didžiausių senkatalikų organizacijų visame pasaulyje. Susideda iš 21) dviejų vyskupų, 22) arti 50 kunigų ir bažnyčių — pridedant graikus 23) vieno vienuolyno, vienos Seminarijos, virš 110,000 dūšių.

Mickus gi protestuoja prieš poną Berghesą nepažindamas jį savo vyresniu. Ir rašo:

Brangus Pone: Jūsų laikraštįje 24 gruodžio 1918 straipsnyje po antgalviu Vyskupas Mickavičius šio miesto nuvertas, nėra teisybės nei žodžio. Ypatu pasivadinant save antvyskupu — Kunigaikščiu de Laudes Berghes netur ant manęs 24) jokios valdžios. Ir jokia teisėtina bažnyčios valdžia nėra mane nuvertusi kaip vyskupą Lietuvių tautos katalikų bažnyčios.

Aš tam žmogui buvau davęs mokytojai metais 1918 o jis pasinaudojo proga man besant Serantone ir suerzino prieš mane žmones. Aš sugrįšiu tuoj į Lawrence...

Rt. Rev. S. B. Mickiewicz,
Bishop of the Lithuanian
National Catholic Church
in America.

Ant šito Mickaus neva atsakymo De Berghes atsako tame pačiame Eagle Tribune, Lawrence sausio 14, 1919:

Brangus Pone: — Kas link laiško nuvertėjo vyskupą Mickavičiaus kurį Tamsta patalpinau, ir kurį aš patėmiau labui tu kelių lietuvių kuriuos jis glosto ir imtosi atsakyti. Pirmiau negu jis tapo atstovyntas, jau jis neklebonavo ir buvo man įkūstas už įvairius jo prasizengimus ir nuolat 25) pinigų reikalavimus. Tų jo pinigų reikalavimų nieks negalėjo sustabdyti. Užtat dar 26) mums ir tautininkų vyskuptu 27) Synodui betyrinėjant tuos prieš jį skundus, 28) Komitetas ir parapija nematė kito išėjimo nubalsuoti tėvą Sleinį už kleboną. Toliau manėjo skundai apie jį nuo šios bažnyčios 29) parapijų ir tie skundai yra tokie kurių mes negalime atitaisyti. Nes tai priguli prie 30) civilės valdžios kam jie ir yra pavesti.

Priešais šių faktų pasirodo kaip juokinga yra Mickavičiaus pasaka kad jis esti Lawrence. Jis tankiai čia atsišeldžia, bet vengia artintis prie bažnyčios. Tik landžioja prie durnelių kurie jį dar palaiko ir jo melams dar tiki. Jis jiems pasakoja, paimkim sau, kad jo nuvertimas tėra tik pakulta ant 9 dienų. Sako kad 31) aš esmi Romos Katalikų vyskupas ir noriu atimti nuo jų bažnyčią. Tas tai melas, nes 32) plačiai yra žinoma Europoje ir Amerikoje kad pirmą iššventimo, aš parduaviau savo tėvykę ir išdalinau 33) turta ant labdarybių.

Jo paskutinis užginėjimas dar toliau padangėms lekioja. Sako, kad jis nėra nuo manęs apturėjęs 34) konsekracijos, kad jis man nepriskaitė būti paklusnui ir po manim tarnauti ir kad jis nesąs atstatytas nuo vyskupavimo per by teisėtina bažnyčios valdžią. Jei tas būtų tiesa, tai būtų kad jis melaginis ir švenagiškai prisavinavo valdžią ir vietą kunigavimo prie kurių jis nebuvo daleistas. Užtai jis turėtų būti snarėstas. Tačiau jam ant laimės o man ant nelaimės, tu

rėdamas jį konsekruoti parapijai kuri turėjo pasiduoti jo mokslui, žinomas tai faktas kad gruodžio 21, 1917 (Švento Tamo dienoje) aš jį pakonsekravau viešai prieš susirinkimą iš 100 ar 200 ypatų. Jis prisiekė būti man paklusnybėje ir ištikimas kaip jo Metropolitanui pabučiuodamas Šventą Evangeliją, kurią perskaitė ir jam padavė lenkas vikaras generolas.

Po konsekracijos tapo ištirta kad jis melavo buvęs seminarijoje. Jis buvo medskaldis ir jokio susipažinimo su lotynų kalba neturi. Jis tapo iššventintas kuniguosnia senkatalikų bažnyčios per vyskupą 35) Kazlauskį, nes jis nedatėko kunigų. Nėra išmokavimo bandyti išrodinėti jam kas tai yra teisėtina išteigta bažnyčios valdžia, nes jis nėra 36) turėjęs žodžio teologijos, filosofijos nei kanoniškų teisų ir nežino pirmo žodžio lotynų gramatikos. Jis tapo teisėtina išrinktas vyskupu palei patarimą 37) Lietuvių Katalikų bažnyčios pes tautinų vyskupų synodą senkatalikų bažnyčios Amerikoje. Tas pats Synodas jį ir pašalina. Mickavičius būdavo šio synodo nariu. Jis 28) dalyvaudavo mūsų susirinkimuose iki pereito liepos mėnesio. Ir kaip jis netur to atminti.

Kaip mes suteikėm Mickavičiui konsekraciją, pasirodė jį reikalingas seminarijos lietuviams ir lenkams. Komitetas malonėjo duoti dalį klebonijos seminarijai. Po pamokinimo kelių lekcijų, Mickavičius, kuris vadinas save profesoriumi, pasipažino negalįs mokyti seminaristų ir meldė kad aš užimčiau profesoriatą pakol bažnyčia išgalės užlaikyti profesorius. Jis pasižadėjo mokyti juos laikyti mišias. Nors neparanku man buvo, aš apsiėmiau mokyti veltui. Seminaristai tuoj pamatė, kad Mickavičius nesupranta nei žodžio mišiose. Tada aš suradau, kad jis niekuomet nepriklausė prie Romos Katalikų Bažnyčios, kaip jis kad sako, ir kad jis nėra perėjęs seminarijas.

de Laudes-Berghes et de Roche, Archbishop Metropolitan, Old Catholic Church in America.

Jan. 7. 1919.

Paaikškinimai.

1) Apie Mickavičiaus hereziją jau daug yra rašyta visuose laikraščiuose. (Žiūr. "Sarge", "Drauge", "Lietuovo" ir k.).

2) Ot tau ir šventukas.

3) Mickus traukė visą savo kakarinę kad jis ir jo bažnyčia neturi jokios kitos galvos, kaip tik žmonės. Būk tai žmonės sū įsteigę ir turi savo bažnyčią. Žmonės kailkurie tą ir manė. Ypač komitetas manė esą tai galvos. Bet pasirodo, kad jie apart Mickaus turėjo ir turi už galvą kokį ten Kunigaikštį.

4) Ir dar didžiųjų veislės kurią Lietuvis nor panaikinti. Lietuvis tai darbininkai ir patys save tenor valdyti.

5) Mickelis klykdavo šaukdamas save tikrausiu tautininku ir visų lietuvių išgelbėtoju. Užtat kaippo atminčiai savo didvyriško darbo pavadino ir savo kirkę Lietuvių tautos bažnyčią. Ale iš kokios lietuvių familijos paeina tas kunigaikštis De Laudes?

6) Mickavičiaus ir savo talkininkų suvadžiotųjų Lawrence'iečiai, tankiai klausdavo: "Kodel Mickaus nieks nesuarėstuoja, jeigu jis nėra kunigas? Bet teisybė ve tame, kad protestantų sektelė globojo jį. Jis tik saviemsies sakė esąs katalikų kunigas ir vyskupas o valdiškai jis buvo kokios tai senos krikščionių protestantų svetintančių bernas."

7) Roma ir Mickus ir jo tarnai praeikė ant amžių o tai prie Romos ir jie beprisklaus, tik klaidingosios Romos.

8) Nuvertė. Ot ir pasirodo kaip prigulmingas buvo tas neprigulmingasis Mickus.

9) O sakė, kad jie gausią vyskupą iš Lietuvos?

10) Ir čia jau lietuviška graži pravardė. Tai bent biskį tautiška bažnyčia. Ar kas girdejo tokį lietuvi Cartoro New Yorko vyskupanant? O gal jis politiškame Seime dalyvavo ir kaipo tokis garbingai pasirodė? Mickiniai tegal tą manyti.

11) Tai vadinasi dauguma Mickaus parapijų nei nežinojo apie jų švento Mickaus užvertimą. Jiems pranešta — bent visiems, tada kada jam darbas padarytas. Tai biskį demokratiška bažnyčia. Kuomet toks nuvertimas skiriasi nuo kataliko vyskupo valdžios?

12) Keno gi pinigais jis ten vieš? Ar ne tu pačių žmonių kuriuos neva apgina nuo tikrų vyskupų, ant kurių nei dienos vašinimo nėra žmonės padėjo. O reikia kad jie tikrus vyskopus peni. "Turi akis, o nemato."

13) Tankiai tas padauža trankosi ir po Lawrence'ą tykodamas patamsiuose Sleinio sava išmokyto ir išventino kunigėlio, kuris šventinant kaipo vyskupui prisiekė šventai tarnauti.

14) Ištikrųjų nebėra nei reikalo jų išvardinti, nes tie Mickaus prasikaltimai, tai Mickaus vieša nuosavybė.

15) Nabagėliams ir Mickiniams jų tėvas daėdė. Ir jų akys atsivėrė. Ir taip jie ilgai nuog kantravo.

16) Na-gi kas šisai per gerbiamas Sleinis? Ogi Brocktono laisvamaneis. Lawrence'iečiams jo kvailumas nežinomas. Brocktoniečiai rašykite į "Darbininką" apie Sleinį kuodavęsian, kad jūsų broliai Lawrence išvytų ne kunigą ir Sleinį kaip jie kad padarė nevykpui Mickui. Lawrence'iečiai norėdami sužinoti apie nekunigystę ir ne katalikystę ir nemokslą Sleinio rašykite gerb. kun. Urbonavičiui Brocktono katalikų klebonui.

17) Kad Sleinis yra išmokytas seminarijoje Petrograde, prie kokio kunigo jis Brocktone klerikavo ar kunigavo? Neva prie ponų Poidokų? Kas matė taip tykoms ką priimanstoną kunigystės. Stonas moterystės ir tai žinomia yra imamas, su užsakais, mišiomis, liūdytojais, prirodymais, licenės ir taip toliau. Prasikaltėliai tik taip tyliai, nuo karės pabėgėliai ir tt. Brocktonas atsimena jau tris kunigus primicijas ir jos buvo taip visiems linksmos ir iškilmingos, kad jų nieks nei už penkių metų dar nepamiršo. O kas Sleinio primicijoms dziaugias? Kiba Geniotis? Kas iš Brocktoniečių anksti ryto važiavo į Katedrą o šventinimui matyti ir prie gražaus altoriaus su daugybe kunigų gultų jį ant žemės kryžių, laikant su vyskupu pirmas mišias, duodant visose lietuvių parapijose palaiminimą ir tt. Nieks tų šventinimų tikrybių nematė. Nes pas jį nėra pačios kunigystės. Jis būdamas kvailas vaikėzas dumia kitų akis. Mano liurbis kad žmonės nors per laiką to nedasiprotės. Oi dasiprotės. Te jie paprašo nuo klebono Urbonavičiaus Sleinui velykinę kortelę ar rekordą kaipo buvusio parapijono. Bet vieton jų paliūdijimų, jie gaus nuo laisvamani prie kurių Sleinis dirbdams Brocktone priklausė ir kurių labui jis veikė. Brocktono gyventojai apie Sleinį privalo viską "Darbininke" aprašyti. Kad bent Sleinys Lawrence žmonių nevargintų taip ilgai kaip Mickus kad darė. Žinotina kad ir Lawrence Sleinys veikia, kiek išgali ir išmano (o išgali ir išmano labai mažai) su socialistais ir laisvamaniais. Su jais pietus valgo, išsigeria ir su savo bažnytinu choru daro su socialistais koncertus.

Sleinui panašus gerbiamas yra Bostone tai socialistas Geniotis ir iš Brocktono. Geniotis kunigaunja Sd. Bostono protestantų kirkėje ant Broadwaydarė.

KIEK TAI PA
LENGVINIMO
TOJE MAZOJE
DEŽUTEJE.

Stebėtina, kad tokia maža dėžutė su saldainiais duoda tiek palengvinimo del galvos skaudėjimo ir del užkietėjimo viurių. Pabandykite persitikrinti. Paimkit 3 saldainius Partola šiandien, o rytoj turėsite savo vidurius geriausioje tvarkoje.

Neprivalo būti lietuviško namo, katrame nesirastų Partola.

Jeigu norite būti sveikas, turėti jėgas, sveikus vidurius, norą prie darbo — vartokite saldinius Partola.

Dėžutė kainuoja 1 dol., 6 dėžutės už 5 dolerius.

(17)

PARTOLA

VELTUI

Grazi ir naudinga dovanelė kožnam prištutusiam užskymą ir pingus sykū su tuo pagarslinimu. Laiskus ir užskymus adresuokite:

APTEKA PARTOSA,
160 Second Avenue,
New York, N. Y., Dept. L. 3

lietuvių nezalezninkams. Jis baisyai yra tamsus žmogus ir bedievis. Ant kvateros kur jis buvo Brocktone persekiadavo tuos, kurie klaupiasi ir kalba poteriūs, jis pasibaisėjo iš Mickaus kad Mickus turi stuboję kryžių ir sugrįžo iš Mickaus seminarijos, nors jam pavojus grėsė paėmimo jį karėvianti. Brocktoniečiai rašykite į "Darbininką" apie Geniotį. Jūs visą pasaulį išjuokinsite su nauju įrankiu laisvamanybės platinimo — lietuviškos nezalezninkystės.

18) Petrograde seminarijoje? Lengva tas pasakyti ten kokiai iniršusiai moterėlei.

19) Šitai kame sekretas delko valdiškai toji kirkuzė nėra areštuojama. Šitai ir kame veidmainystė yra tos kirkuzės pasekėjams šauktis katalikais. Jie tai dalis senkatalikų atsikalos.

20) Labai maža. Sarmata ir rodytis su tokia religija. Kai kurie susivienijimai draugijos nuo tiek narių turi.

21) Tik du vyskupu visoje religijoje tai kaip ir nieko. Daugel diocėzių turi tris vyskopus. O ką jū bekalbėti apie mūsų visą pasaulinę katalikų religijos vyskupų skaičių.

22) Tai reiškia visa religija su graikais, lenkais, lietuvių neturi 50 kunigų ir dar tokių kaip Mickus, Macejus, Sleinys, Jankauskas, Geniotas ir tt. Kuomet vieni Amerikos lietuvių turime daugel sykų tiek. Visų katalikų kunigų vienoj Amerikoje yra 20,000. Tai du syk kiek visa senkatalikystė o narių. Na o vieni lietuvių nezalezninkai, šaka — to Berghes organizacijelės stiepiasi perviršinti — panaikinti Katalikų Bažnyčią. Gal jie kada išmiegos?

23) Tuom vienuolynu Mickus seniai gyvėsi. Sakė uždėsių vienuolyną sklepe klebonijos o seminariją sklepe po bažnyčią.

24) Mickaus bene bus čia garsiausias šaukimas, tai yra, kad jokia valdžia ant jo neturinti valios. Tai blogas ženklas. Taip tik bepročių namuose tėra manoma.

25) Mickus tai mokėjo pinigų lupti. Atsimename mes Pelečią \$1,600.00, Levickio \$1000.00. Masonio \$500.00 ir vienos moteries \$1700.00. O kiti nuluptieji tyli. Sarmatinasi sakyti. Pats jo klapėnkas Mikalauskas norėjo sužinoti del ko Mickavičiui vyksta taip pinigai rinkti. Nei vienam, anot jo, kunigui taip nesiseka kaip Mickavičiui. Turbūt sako B. Mickavičius yra ne tik geras kunigas bet ir vyskupas, kad jis taip moka.

26) Tas reiškia jam.

27) Tai reiškia jau pačiam su Corfora. Ale kad jie turi lenkų ir graikų ir italų. Ir tas Synodas ne tautinis bet tarp tautinis. O tautinis buvo Mickus. Jis nuverstas, tai ir tojo antvyskupio išglerusi kalba nieko neištaria.

28) Tai biskį ir komitetas. Angstėse valdžią tur ir už vyskupų synodų ir Metropolitanus. Tai biskį senkatalikų bažnyčia. Jie ir vyskupa p

29) Kad ir sykį Mickus jiems pasidarė nebegegas. Gaidžiutė jį turėtų atšaukti, nes jį Mickų nominavo ant vyskupo.

30) Ji jau seniai reikėjo suareštuoti bet tas snaudimas žmonių tarpe, tai jau laimė. Jis juos snaikydavo nuo to besaukdamas: "Aš juos suareštuosiu..."

31) Bent jau negeresnis nei religijoje nei tautoje. Taip pat šaukėsi Romos senkatalikų — vadinasi atskala tos pačios Romos.

32) Reikia mums žinoti kaip plačiai. Ne, taip plačiai kad mes lietuvių bent ką būtume apie jį girdeję. Tai tik pasaka o ne prirodymas.

33) Labai gaila kad mums lietuviams tojo didžio turto nebliko. Ir dabar mes labdarybė ponui darome šerdami jį.

34) Ką tokiam Mickavičiui reiškia konsekracijos, nuvertimai ar prizadai?

35) Kazlauskis buvo lenkų nezalezninkų kunigušis. O Lawrence'o Mickiniai neprisi pažista niekuo kitu kaip tik katalikais. Bent nuo dabar gal jie tos klaidos nepadarys!

36) Tai ignorantas. Nė high school mokslo neturėjęs, o galva tautos bažnyčios, bent mickinių akyse.

37) Ir kas čia per filosofija. Mickus tapo pirmas vyskupas, tai pirmą galva; išrinktas tos bažnyčios, kurios be jo buvimo vyskupu nebuvo bent teisėtina negalėjo būt.

38) Kaip tai vyskupai neištyrė kandidato į vyskopus. Dabar už baro žmogaus neima be geros rekomendacijos. O kad jau ir apsigavo kaipo ir nepityrė, tai pirmo to laiko reikėjo ir pažinti ir prašalinti.

Paaikškinimas kun. P. Vermausko.

Kuomet Lawrence tas smarvės kubilas apvirto, tai buvo pavojinga, kad tos smarvės kiliūtų kam nereikia, tai yra buvo pavojinga, kad amerikoniškoji visuomenė nezalezninkų nesumaišytų su Rymo-Katalikais. Todel Lawrence lietuvių R-Katalikų klebonas kun. P. Vermauskis vietos laikraštyje "Daily Eagle" sausio 18 d. indėjo paaikškinimą, nurodydamas, kas mickiniai ir kas lietuvių Rymo-Katalikai.

UŽSIRAŠYK

A. L. R. K. Moksleivių
Susmo organą
"MOKSLEIVI"

Metams \$1.50
Eina sykį į mėnesį.
Prenumeratą ir pinigų siųsk šiuo adresu:

"MOKSLEIVIS,"

244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

NORTH AMERICAN CLUE CO.

Viena iš didžiausių ir drūčiausių insurance kompanijų Šv. Valstijoje. Po supervizija 47 valstijos departmenai. Moka po smedine, ligos ir nelaimės bent \$10 į metus; laike ligos grąžina \$25 į savaitę. Dėl platesnių informacijų kreipkitės:

J. B. JUSKEVICIUS,
664 Broadway,
So. Boston, Mass.

Vietinės žinios.

L. D. S. 1 Kp. SUSIRIN-
KIMAS.

Nedėlioje, sausio 26 d. tuojau po sumos bus svarbus metinis susirinkimas LDS. 1-os kuopos.

I tą susirinkimą būtinai ateikite visi ir atsivėsikite bent po vieną naują narį.

Susirinkime bus duodami "Lietuvių Darbininkų Kalendorius 1919 m." Tą taip puikią dovaną gaus ir naujai prisirašiusieji nariai prie LDS. 1 kp. Mūsų kuopa per šiuos 1919 m. turėtų padidėti dvigubai, o tas labai galima, jeigu tik visi dirbsime ir rūpinsimės išauginimu vienintėlis darbininkų organizacijos LDS.

Valdyba.

ISLEISTUVĖS.

Sausio 22 dieną šv. Petro parapijos bažnytinėje svetainėje keletas Moterų Sąjungos 13 kuopos narių surengė kun. Pr. Juskaičiui išleistuvių vakarienę. Vakarienių dalyvavo ir kun. J. Švagždys.

Per vakarienių gražiai pasilinksminėta ir pasikalbėta.

Vakarienių rengėjoms buvono Strakauskienė ir Adomaitienė.

Svečias.

Atvyko naujas klebonas. Ketvergo pavakariais šv. Petro parapijos naujas klebonas kun. K. Urbonavičius atvyko iš Montello ir užėmė J. E. kardinolo paskirtą vietą.

Atvyko p. Karosas. Ketvergo atvyko So. Bostonian p. J. E. Karosas, kurs pastaruosiu laikui aplankė daug kolonijų.

Sumažino darbą. Pančėkinėje kur daug lietuvių uždarbiauja, nuo šios savaitės su-

mažinama darbai. Subatomis nebus dirbama.

Pranešimas. A. L. R. K. Susivienijimo kuopos susirinkime kaikiurios ypotos man guodėsi, jog negauna organo "Garso." Patyriau, jog toms ypotos ateina organas į "Darbininko" ofisą. Matyt pamiršta žmonės koki adresą paduoda ir bereikalingus pūkaišiojimus daro.

J. Gineckis.

Repeticijos. Veikalo "Žmonės" bus subotų 6:30 val. vakare. Visi imanti dalyvumą malonėkit ateiti.

Valdyba.

TAI NE TUŠČI APASAKA.

Jeigu jūs reikalaujate prigulnio vaisto savo skilvio silpnumams, nevirškinimui, galvos skaudėjimui ir nervišku-
mui prašalinti, tai reikalaukit iš savo aptiekoriaus Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixerio. Šitas vaistas pats savaime parparodė savo vertę tarnaudamas žmonių sveikatai daugiau kaip per 30 metų. Jis išvalo vidurius, jų nesilpnindamas, ir sustiprina visą sistemą. Paėmus to vaisto tuojaus jaučiama palengvinimas. Tai ne tuščia pasaka, skaityk lais-
ką: "Hubard, Ohio; Sausio 1 d., 1919 m. — Apie penki me-
tai kaip aš vartoju jūsų garsin-
gą vaistą Amerikoniško Kar-
taus Vyno Elixerį, ir aš esmi
tikrai geriausioj sveikatoj. Pa-
tariu šitą vaistą vartoti kiek-
vienam mano santaučiui, no-
rinčiam būti liuosu nuo ligos.
— John Skruch." Visose ap-
teikose kainą \$1.00. Nušalimas,
nikstelėjimas, ištinitimas reu-
matizmas, neuralgija ir kitos
saugėlos greičiausiai prašali-
namos Trinerio Linimentu.
Kaina šito pasekmingo vaisto
aptekose 35 ir 65c. Išrašant
— 45 ir 75c. Joseph Triner Co.,
1333—1343 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

VISI IESKO DARBŲ.

Bostono majoras Peters, Mass. valstijos gub. Coolidge ir Mass. valstijos atstovai ir se-
natoriai pradėjo ieškoti darbų
paleistiems kareiviams, kurie
nesusiranda užsiėmimo. Buvo
kreiptasi į visokias kompanijas
ir prašyta rasti vietos savo i-
staigose. Kaikiurios kompa-
nijos atsakė, jog priimsian-
čios atgal visus kareivius, ku-
rie dirbo pas jas prieš mobili-
zaciją.

Ley Construction kompanija
atsakė, jog jos darbai dabar
neina, bet pavasariop prasidės
ir tuomet jai reikėsia daug
darbininkų.

CAMBRIDGE, MASS.

Nedėlioje, sausio 26 d. 6 val.
vakare. Bažnytinėje salėje bus
nepaprastai gražus Tautos
Fondo 35 skyriaus vakaras.

Dainuos So. Bostono solistės
p-lės A. Narinkevičiūtė ir St.
Motiejūnaitė ir p. J. Varaitis
vadovaujant p. M. Karbauskui,
So. Bostono šv. Petro Bažnyti-
nio choro vedėjui.

Bus sulošta gražus veikale-
lis.

Kalbės oficerius J. J. Ro-
man(auskas) ir kareivis J. E.
Karosas.

Rep.

PARSIDUODA pigiai auto-
mobilius. Informacijų delei
kreipkitės į "Darb." Adminis-
traciją, 244 B'way, S. Boston.

SV. JONO EVANGELISTO
PASELFINES DR. JOS
SO. BOSTON, MASS.
VALDYBA.

PIRMININKAS — M. Zioba,
4 Levant St., Dorchester, Mass.
Telephone: Dorchester 6973—W

VICE-PIRM. — Jonas Galinis,
20 Winfield St., So. Boston, Mass.
I PROT. RAŠT. — Jonas Gineckis,
277 Silver St., So. Boston, Mass.

II PROT. RAŠT. — Marijona Brikiūtė,
210 Silver St., So. Boston.

FIN. RAŠT. — Povilas Petrauskas,
230 Fifth St., So. Boston, Mass.
KASIERIUS — Andriejus Nandžinas,
14 Winfield St., So. Boston, Mass.

MARŠALKA — Jonas Urbonas,
145 Silver St., So. Boston.

Draugija laiko susirinkimus ka-
trečią nedėliedien kiekvieno mėne-
sio 3:30 val. po pietų. Bažnytinė
je Salėje, So. Boston, Mass. Se-
kantis susirinkimas prieštastis fėrų a-
tidėtas ant sausio 21 d. 7:00 val. vak.

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS
PO GLOBA MOTINOS SV. JO
VALDYBOS ADRESAI.
SO. BOSTON, MASS.

Pirm. — T. Ašmenskienė,
359 Fourth St.

Vice pirm. — P. Giedraičiūtė,
103 Sixth St.

Prot. Sekr. — M. Morkūnaitė,
12 Lark St.

Fin. Sekr. — A. Lukoševičiūtė,
377a Broadway,

Išdėtininkė — M. Mačiulaitė,
42 Silver St.

Kasos globėjė: E. Plevokienė,
M. Stukienė.

Maršalka — O. Mizgirdienė.

AŠ, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgu per 3 metus, nusilbnėjęs pilvėlis buvo. Dispepsija,
nevirinimas pilvelio, nusilbnėjimas kraujo, inkstų, nervų ir abelais spē-
kų nustoymas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Vi-
sur ieškojau sau pagalbos, nesigalėjau visose Amerikoje ir už rubėjų,
bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.

Bet kada paretkalavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valyto-
jo, Nervatono, Inkstų ir Reumatizmo gydoles, tai po suvartojimui
minėtos gydoles pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbti.
Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbti. Inkstai atsigaavo. Reu-
matizmas pranyko, diegliai nebebedė po krūtine. Vidurių režimas iš-
nyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę
po butelį Salutaras, Bitteris, ir po 3 mėn. savo paveikslė pamačiau
tokį skirtingą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiau ir
esu linksmas ir 1000 sykių dėkavoju Salutaras mylistų geradėjų ir lin-
kiu visiem savo draugams ir pažistamiems su tokiais atsitikimais pa-
tariau nuostabią kreipitės prie Salutaras.

SALUTARAS, CHEMICAL INSTITUTION, J. Baltrėnas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417, Chicago, Ill.

Tel. Jamaica 1831—W. Cambridge 1235—J.
RUSAS DAKTARAS
DR. N. A. GLEBOW.
Specialistas psalptingų ligų.
Eniau medicinos mokslo Berlinio,
884 Main St.,

Cambridge, Mass.
OFISO VALANDOS: Nuo 1 iki 2
ir nuo 7:30 iki 8:30 val. va-
karaus, nedėliomis nuo 12 iki
1 val. po pietų.

KITAS OFISAS:
428 Centre Street,
Jamaica Plain, Mass.

Kad but gražiu.

Vartok tą mostį, ji padarys veidą
TYRŲ, SKAISTŲ ir BALTŲ. Pra-
šalina šluskus ir spuogus nuo veido. Pa-
daro minkštą ir baltą odą. Kaina dėžū-
tės 75c. ir \$1.00. Pingus galima siųst
popierinį dolerį arba stampomis.

Distributor Wilbert Co.,
P. O. Box 772, Waterbury, Ct.

D. L. K. KEISTUČIO DR. JOS
BOSTON, MASS.

VALDYBOS ADRESAI.

PIRMININKAS — Jonas Adomavičius,
122 Bowen St., So. Boston, Mass.

VICE-PIRM. — Vincas Zalickas,
81 Mercer St., So. Boston, Mass.

PROT. RAŠT. — Antanas Motiejūnas,
104 Market St., Brighton, Mass.

FIN. RAŠT. — Juozas Kavaliauskas,
128 Heath St., Roxbury, Mass.

KASIERIUS — Andriejus Zalickas,
244 D Street, So. Boston, Mass.

MARŠALKA — Justinas Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.

D. L. K. Keistučio Draugija Boston,
Mass. laiko mėnesinius susirinkimus
kas antrą nedėliedien kiekvieno mėne-
sio 2-ą val. po pietų po No. 164 Ha-
nover St., Boston, Mass. Malonėkit
visi ateiti ir daugias naujų narių su
savim atsivesti.

JUS GALITE SULAIKYTI
PLAUKŲ SLINKIMĄ.

Dermatuga sulauka plaukų slinki-
mą, prašalina pleiskanas, niežėjimą
odos galvos, augina plaukus pridūda
ma žem reikalingas maistas.

Dermatuga padarys kad Jūs plau-
kai bus tankūs švelni ir skaidūs.

Odą Jūs galvotė bus tyra, pleis-
kanos išnyks ant visados ir plaukai
nešlinks daugiaus!

Reikalaujant prisiusime Jums pa-
ta suvė dykt išbandymui sampala.

Prisibūkite 10c. stampomis peraiun-
tino 15c. graui išbandymui dešiate
Dermatugos ir broliura.

ARGIL SPECIALTIES CO.
BOX 37. PHILADELPHIA, PA.

PIRMO KLESOS
DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripil-
domi visai be skausmo, su
geriausiais prietaisais, su
naujų išra imų.

Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY
469 Broadway, So. Boston, Mass.

FRIE DORCHESTER ST.

Valandov
nuo 9 val. rytā
iki 8 val. vakarē.

Nedėliomis
nuo 10 val. rytā
iki 4 val. vakarē.

REIKALINGI AGENTAI

reinkotų padavimui. Del pla-
tesnių informacijų kreipkitės
prie:

So. Boston Raincoat Co.,
454 Broadway,

Tel. So. Boston 270
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir lietuviskai
Ofiso valandos:
Rytā iki 9 val.
Popietį 1 iki 3
vakarais 6 iki 9

536 Broadway, So. Boston.

TEL. BACK BAY 4200

DR. F. MATULAITIS

Ofiso adyros: 6 do viaskias ligas
1-3 P. M. 7-9 P. M. Praktika Akliaus

419 Boylston St., Boston, Mass.

Dr. J. H. Staknevičius

234 Lafayette St., Kamp.

Ofiso valandos: Jefferson st.
9-11 RYTE NEWARK, N. J.
2-4 PO PIETŲ Telefonas 9268
6-8 VAKARE Market

Baisios Skerdynės ir
Pogromai Lenkijoje.

Pogromai ir baisios skerdynės yra įvedamos Lenkijoje, tukstančiai ne-
kalčių, nepaisingų žydų yra nužudyti ir tie Pogromai bus balseini-
jei Talkininkai nepaveiks Vokiečių kariuomenę nuginkluoti lenkus. Tokie pri-
nešimai yra platunami per visos Vokietijos žydiskais laikraščius agenturas.

Lenkų valdyba visai užsiėmė, kad jie įsteigė bent kokius Pogromus,
ir Talkininkai patis, ištyrinėję dalyką pasakė tą patį.

Bet ir po tų oficialiųjų paaiškinimų Lenkų valdžios ir Talkininkų, spau-
da kuri yra Vokiečių ir žydų rankose dar vis nepalauja platinausi žinias a-
pie Pogromus Lenkijoje.

Ištikrųjų buvo Pogromas Lenkijoje, baisus pogromas, kuris tęsėsi, ne-
viens dieną, ir ne vienos metų, bet kuris tęsėsi per 700 metų ir šis Pogro-
mas buvo įsteigtas žydų ir Vokiečių prieš Lenkus ir kitas Slavy tautas.

Tautos Vakarinės Europos pamatė žydus ir pažino juos jau 10-tame šim-
tetyje ir už jų suktybes ir nešvarius darbus pradėjo juos tinkamai bausti
išvarinėdami juos iš savo žemės, kad apsigynus nuo jų suktybių.

Minios žydų atkeliavo į Lenkiją ir čionai gavę Pilietystės Teises, 12-tame
ir 13-tame amžiuje tuojaus paėmė į savo rankas visą šalies pramonę, pre-
kybą ir bankas.

Jie įsteigė didelį komerciją ir pramonę, bet tikrai įsteigė Skarmalų
krautuves ir per 700 metų pavaro Lenkus ir savo nagus ir vis Vokiečių pa-
gelba atėmė nuo jų Valstybinės teises.

Visokia slapta politika ir melagystės buvo platinamos Lenkų tarpe ir
neusitinkamas įvykus jie laikė Lenkus priešpauode kartu su kitomis Sla-
viškomis Tautomis.

Laikė šios pasuktinės karės jie supirko žemes beveik už nieką pakol
Austrij parlamentas jiems užėmė tą daryti, 1915 metais. Jie taip-gi no-
rėjo visą šalies maistą užgriebti ir jie tą darė pakol dabartinė valdžia jų
vadus nesukimšo į kalėjimus.

Apie šitą Pogromą pasaulio laikraščiai tylėjo ir nei žodžio neprisi-
mė apie tą baisią skriaudą ir žmogžudystę.

Ir kodėl tie baisus prasizengimai nebuvo paskelbti, kurie per tiek me-
tų vedami prieš Lenkus ir kitas Slavy Tautos o dabar tiek daug apie Po-
gromus Lenkijoje yra rašoma? Todel kad žydai per savo suktybes pramo-
nijoje susikrovė didžiulus turtus ir su jais valdo pasaulio beveik visą spaudą
ir laikračių agenturas bendrai su Vokiečiais.

Žydai dabar pamatė, kad Lenkai ir kitos Slavy tautos pradeda ntidary-
ti akis ir pamatyti savo baisiausius priešus pakėlė didį riksmą, darydami tą,
jie nori pagauti pasaulio simpatiją ir tuomi išvengti bausmės, kurios jie
užsitarnavo per savo neįsipaakytai baisias suktybes.

Taip, yra pogromai Lenkijoje, — bet tie pogromai yra žydų ir Vokie-
čių įsteigti prieš Lenkus ir kitas Slovakių tautos o ne Lenkų prieš žydus.

Jei šios tautos atgaus vėl į savo rankas pramonę, prekybą ir bankas,
jos vėl galės pastoti garbingomis tautomis, o jei ne, nēr joms išgany-
mo.

Tai gi pirkdami ką nors, visados atmintite šitą principą PIRKITE NUO
SAVŲJŲ ir tuomi pat laikui patėmų kokį tavorą gauti už nustatytą pre-
kę.

Sulygink mūsų kainas su kitų.
Del pavyzdžio pažūrėk į šį Didį Gramafoną.

Šis didis Gramafonas yra padary-
tas iš puikaus ažuolinio arba mahogo-
ny medžio.

Jis yra 36 colių aukščio, 16½ colių
gilumo, ir 16½ colių platumo. Visos
metalinės dalys yra gražiai nikelinuo-
tos ir jį galima užsukti grojant.

Šis Gramafonas grojina visus rekor-
dus, tai yra Victor, Columbia, Pathe,
Edison ir tt.

Kiti pardavinėja šį Gramafoną už
60.00 ir daugiau, — mes jį prisun-
čiame tikrai už \$29.00.

Gramafonas, tokis kaip šis pagrabi-
na namus ir malonu yra gražios mu-
zikos išgirsti parėjus namon po dienos
sunkaus darbo.

Už šią prekę niekur tokio gramafono
kitur negausi.

Prisijusdami savo užsakymą įdėkite
\$3.000 kaip pirmą mokestį, ant ran-
kos.

Išrašykite mūsų vėliausio leidimo
katalogą prisijusdami 6c. pedėngimui
pristatymo lėšas.

Pan-American Exporters

1152 Milwaukee Ave., Dept. 234, Chicago, Ill.

1152 Milwaukee Ave., Dept. 234, Chicago, Ill.

1152 Milwaukee Ave., Dept. 234, Chicago, Ill.

1152 Milwaukee Ave., Dept. 234, Chicago, Ill.

1152 Milwaukee Ave., Dept. 234, Chicago, Ill.

1152 Milwaukee Ave., Dept. 234, Chicago, Ill.

1152 Milwaukee Ave., Dept. 234, Chicago, Ill.

1152 Milwaukee Ave., Dept. 234, Chicago, Ill.

1152 Milwaukee Ave., Dept. 234, Chicago, Ill.

1152 Milwaukee Ave., Dept. 234, Chicago, Ill.